
İŞIK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
E-MBA YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

MAN509T.01 YÖNETİM EKONOMİSİ

PROF. DR. SUAT TEKER

Prof. Dr. Suat Teker
MAN509T Yönetim Ekonomisi
Ders: Ekonominin Temel Kavramları

FEYZİYE MEKTEPLERİ VAKFI
İŞIK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

E-MBA
Yüksek Lisans Programı

1

YÖNETİM EKONOMİSİ

2016-2017 ÖĞRETİM YILI

BAHAR YARIYILI

DERS TANITIMI VE DERS PLANI

Prof. Dr. Suat Teker
MAN509T Yönetim Ekonomisi
Ders: Ekonominin Temel Kavramları

FEYZİYE MEKTEPLERİ VAKFI
IŞIK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

E-MBA
Yüksek Lisans Programı

2

İŞIK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
e-Learning (e-MBA) İşletme
Yüksek Lisans Programı

DERS PLANI

Dersin Kodu ve Adı	MAN509T.01 Yönetim Ekonomisi
Öğretim Üyesi	Prof. Dr. Suat Teker
E-mail /Ofis Telefon	suat.teker@isikun.edu.tr , (216) 528.7108
Dersin Günü ve Saati	Salı, 20:00 – 22:00
Dersin Dönemi	2016-2017, Bahar Yarıyılı

Dersin Amacı

Bu dersin amacı, temel mikroekonomik ve makroekonomik kavramların tanıtılması ve temel ekonomik model ve teorilerinin incelenmesidir. Bu kapsamda incelenecek olan teori ve modeller; üretim imkanları, arz ve talep dengesi, arz ve talep esneklikleri, tüketici ve üretici tercihleri, üretim ve maliyetleme, tam rekabet ve eksik rekabet piyasaları, milli gelir ve refah, milli gelir bileşenleri, büyüme-istihdam ve verimlilik.

Dersin Kaynakları/Kitapları

- (1) M.Özer, vd.(2012), İktisada Giriş-I (Mikroekonomi), Anadolu Üniversitesi Yayını No:2615.
- (2) M.Afşar, vd.(2013), İktisada Giriş-II (Makroekonomi), Anadolu Üniversitesi Yayını No:2801.

Dersin Gereklere ve Ders Geçme Notu	Arasınan 1	%10
Bu derste, iki uzaktan (online) arasınan ve bir sınıf içi (in-class) final sınavı vardır. Herhangi bir sebeple kaçırılan online arasınanın telafisi yoktur.	Arasınan 2	%10
	Final Sınavı	%80
	Toplam	%100

IŞIK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
e-Learning (e-MBA) İşletme
Yüksek Lisans Programı

DERS PLANI

Hafta	Tarih	Dersin Konusu	Ödev ve Çalışmalar
1	14.02.2017	Ders Planı ve Temel Eko. Kavramlar	Dersin tanıtımı, (1)Ünite 1
2	21.02.2017	Temel Ekonomik Kavramlar	(1)Ünite 1
3	28.02.2017	Arz ve Talep Dengesi	(1)Ünite 2
4	07.03.2017	Arz ve Talep Esneklikleri	(1)Ünite 3
5	14.03.2017	Arasınava 1	(1)Ünite 1,2,3
6	21.03.2017	Tüketici ve Üretici Tercihleri	(1)Ünite 4
7	28.03.2017	Üretim ve Maliyetleme Analizi	(1)Ünite 5
8	04.04.2017	Tam Rekabet Piyasaları	(1)Ünite 6
9	11.04.2017	Eksik Rekabet Piyasaları	(1)Ünite 7
10	18.04.2017	Arasınava 2	(1)Ünite 4,5,6,7
11	25.04.2017	Temel Makroekonomik Kavramlar	(2)Ünite 1
12	02.05.2017	Milli Gelir ve Refah	(2)Ünite 2
13	09.05.2017	Milli Gelir Bileşenleri	(2)Ünite 3
14	16.05.2017	Büyüme, İstihdam ve Verimlilik	(2)Ünite 4
		Final Sınavı	Tüm Konular

MAN509T YÖNETİM EKONOMİSİ

1.HAFTA

EKONOMİNİN TEMEL KAVRAMLARI

PROF. DR. SUAT TEKER

EKONOMİNİN TEMEL KAVRAMLARI

Ekonominin Tanımı

Temel Ekonomik Kavramlar

PROF. DR. SUAT TEKER

EKONOMİNİN TANIMI

- Ekonomist Lionel Robbins, *iktisat Biliminin Yapısı ve Önemi* adlı kitabında, iktisadı 'alternatif kullanım alanlarına sahip kıt kaynaklar ile amaçlar arasındaki ilişkiyi inceleyen bir bilim dalı' biçiminde tanımlamıştır.
- Amerikalı ekonomist Paul A. Samuelson, iktisadı 'farklı mallar üretmek ve toplumdaki farklı gruplar ve kişiler arasında şimdi veya gelecekte tüketmek amacıyla dağıtmak için, insanlar ve toplumun kıt kaynakları nasıl kullandıklarının incelenmesi' olarak tanımlamıştır.

EKONOMİNİN TANIMI

Güncel Tanımlar

- Kıt veya sınırlı kaynakların, sınırsız istek ve gereksinimleri tatmin etmek için, nasıl kullanıldığının incelenmesidir.
- İnsanoğlunun, toplumun siyasi gerçekleri, karar verme mekanizmaları ve sosyal gelenekleri veri iken; sonsuz istek ve arzularımızın, kıt kaynaklarla nasıl koordine edileceğini inceleyen bir sosyal bilimdir.

TEMEL İKTİSADİ KAVRAMLAR

Kıtlık, Tercih ve Fırsat Maliyeti

- **Kıtlık**, iktisat biliminin en temel kavramı ve ister zengin ister fakir, ister gelişmiş isterse az gelişmiş olsun; tüm toplumların yüzleşmek zorunda olduğu temel bir iktisadi sorundur.
- **Kıtlık**, yaşamın bir gerçeğidir ve dünyanın her yerinde söz konusu olan her şeyden yeterli miktarda elde edemeyeceğimizi ifade eder.
- **Kıtlık**, insan isteklerinin, bu istekleri tatmin etmek için gerekli mal ve hizmet üretmekte kullanılacak kaynaklardan fazla olması nedeniyle ortaya çıkar. Bu nedendir ki, gerçek yaşamda istediğimiz her şeye sahip olamayız.

Tercih

- Kıtlık sorunu nedeniyle, tercih yapmak zorunda olduğumuzu biliyoruz.
- Yaptığımız tercih sonucunda ise, bazı fırsatlardan vazgeçeriz.
- Yaptığımız her tercih sonucunda, başka bir şeyi üretmek ya da tüketmek fırsatından vazgeçmiş oluruz.

Fırsat Maliyeti

- Bu dersi çalışmak için ayırdığınız zaman, yapacağınız diğer faaliyetlere ayıracağınız zamanı kısaltır. Başka bir ders çalışabilir, ders çalışmak yerine uyuyabilir, televizyon seyredebilir veya zamanınızı başka bir şekilde değerlendirebilirsiniz.

Fırsat Maliyeti

- Bu seçenekler içinde sizin için en iyi ikinci seçenek, okuduğunuz ünitelerin **fırsat maliyeti**dir.
- Bir tercih yaptığınız zaman, vazgeçtiğiniz en değerli alternatif, tercihinizin fırsat (alternatif) maliyeti olur.
- Kısaca, insanların talepleri genellikle sahip oldukları kaynaklardan daha fazla olduğu için, insanların yaptığı tercihin her zaman bir fırsat maliyeti vardır.

İstekler ve ihtiyaçlar

- İstekler ile ihtiyaçlar aynı Őeyler değildir.
- İstekler; gelirlerin sınırsız olması durumunda tatmin edilmek istenen duygular iken; ihtiyaç; sınırlı bir gelire tatmin edilmek istenen duygular Őeklinde tanımlanabilir.
- İhtiyaç terimi günlük hayatta sıkça kullanılır. Genellikle insanlar, sahip olmadığı ancak arzuladığı bir Şeyi anlatmak için bu terimi kullanırlar.
- Buna karşılık, iyi veya kötü olsun, çoğu insanın sınırsız istekleri vardır.

İstekler ve ihtiyaçlar

- Fayda sağlayan farklı mal ve hizmetleri arzularız. Bu nedenle isteklerimiz içerisine, zorunlu veya temel dediğimiz beslenmek, barınmak ve giyinmek gibi isteklerden tutun da, parfüm, yat ve spor arabalara kadar lüks olarak adlandırabileceğimiz isteklerimiz girmektedir.
- İstekler, zorunlu ve zorunlu olmayan istekler olarak iki gruba ayrılabilir. Beslenmek, barınmak ve giyinmek gibi insanoğlunun yağaması için gerekli istekler zorunlu istekleri oluştururken; spor arabalara binmek ve yatlarla seyahat gibi istekler de zorunlu olmayan istekler olarak tanımlanabilir.

Mallar ve Hizmetler

- İktisatta, nispeten kıt, faydalı ve başkalarına transfer edilebilen mallar ve hizmetler (iktisadi ürünler) ilgi konusudur. Çünkü, bunlar sayesinde iktisadi isteklerimizi tatmin edebiliriz.
- Hem kıt hem de faydalı oldukları için, elde edilmeleri karşılığında bir fiyatları vardır.
- İktisatta mal deyimi, genel olarak malları ve hizmetleri tümüyle temsil etmek üzere de kullanılır.

Mallar

- Mallar, bireylerin tatmin veya mutluluk elde ettikleri tüm nesnelere olarak tanımlanır.
- Mallar, öncelikle **iktisadi** ve **serbest mallar** olarak ikiye ayrılır. İktisadi mal, elde edebilmek için mutlaka belli bir çaba harcanması veya bir bedel ödenmesi gereken maldır.
- Bunun nedeni de her istediğimizde bu malları doğadan serbestçe sağlamanın mümkün olmamasıdır.
- Başka bir ifade ile kıt kaynakları kullanan ve bu yüzden diğer mallar cinsinden belirli bir sosyal maliyeti olan mallara, iktisadi mal denmektedir. Ekmek, benzin, tereyağı gibi.
- İktisadi sayılan bir mal, tüketim veya üretim (yatırım) malı olabilir. Bir otomobil, acaba yatırım malı mı, yoksa tüketim malı mıdır?

Hizmetler

- İsteklerimizi tatmin etmekte kullandığımız, ancak maddi özelliği olmayan nesnelere de hizmet denir.
- İktisadi hizmetler, tüketiciler tarafından bir bedel ödenerek satın alınan ve zihinsel veya fiziki bir emek gerektiren mallardır. Hizmetler içerisinde; eğitim, musluk tamiri, hastanede bakım, internet erişimi ve konser gibi eğlenceler de yer alır.
- Hizmetler, insanlar veya üretici varlıklar tarafından yaratılır ve hizmetleri sunan kişi veya varlıklardan bağımsız olarak düşünülemez.
- Üretildikleri anda tüketilirler. Dolayısıyla, stoklanabilme özellikleri yoktur ve mülkiyeti de bir başkasına devredilemez.
- Hizmetler, kişisel ve ticari olmak üzere ikiye ayrılabilir. Dişçiler, berberler kişisel hizmet sunarken, bankalar ticari hizmet sunarlar.

Fayda, Değer ve Fiyat

- Fayda, bir kişinin bir malın tüketiminden elde ettiği doyumdur. Örneğin, susuzluk bir ihtiyaçtır ve su bu ihtiyacı tatmin ettiği için bir faydaya sahiptir.
- Bir mal veya hizmetin faydası, o mal veya hizmetin bir isteği giderme özelliğidir. İktisatta tanımlandığı biçimiyle fayda kavramı, günlük dildeki anlamından belli açılardan ayrılır.
- Bir şeyin faydalı olabilmesi için (iktisadi açıdan) ahlâk veya yasalara uygun olması gerekmez. Önemli olan fayda sağlayan şeyin, insanların isteklerini tatmin etme özelliğine sahip olmasıdır.
- Bu anlamda kokain kullanmak, yasalarca kullanılması yasak olmasına rağmen, uyuşturucu bağımlısı bir kimse için faydalıdır.

Değer

- İktisatta fayda, objektif bir değer yani toplum tarafından genel kabul gören bir fayda kavramı değildir. İktisadi fayda, sübjektif yani bireye göre değişen bir faydadır.
- Herhangi bir mal veya hizmetin değeri, o mal veya hizmetin fırsat maliyeti cinsinden ölçülür.
- Örneğin, birey, bir kazak alacak parayı kazanmak için beş saat çalışmaya razıdır. O halde, kazağın o kişiye göre değerinin beş saatlik dinlenmeden daha fazla olduğunu söyleyebiliriz.
- Bu açıdan baktığımızda değer, belli bir mal veya hizmetin, diğer mal veya hizmetlerle değiştirilebileceği oran demektir.

Değer

- Değeri olan bir mal veya hizmet, istekleri tatmin etme özelliğine sahiptir.
- Buna karşılık, istekleri karşılayan her malın, bir değeri yoktur. Örneğin, soluduğumuz hava yaşamamız için gereklidir ama, vurguladığımız anlamda bir değere sahip değildir.

ÇALIŞMA SORULARI

- 1. İktisadın kendinize göre bir tanımını yapabilir misiniz?*
- 2. İktisat biliminin çözüm aradığı en temel sorunu tanımlayabilir misiniz?*
- 3. Mal ve hizmet üretimi arasındaki en temel fark/farklar nelerdir?*

Haftaya görüşmek üzere...